

Temat: Charakterystyka wybranych rezerwatów i obszarów chronionego krajobrazu województwa podkarpackiego.

1. Według Ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r.:

a) Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

b). Na obszarach graniczących z rezerwatem przyrody może być wyznaczona otulina

c) Uznanie za rezerwat przyrody obszarów, o których mowa w ust.1, **następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska**, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody, może zwiększyć obszar rezerwatu przyrody, zmienić cele ochrony, a w razie bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, dla których rezerwat został powołany – zmniejszyć obszar rezerwatu przyrody albo zlikwidować rezerwat przyrody.

2. Rodzaje, typy i podtypy rezerwatów przyrody:

a) rodzaje rezerwatów przyrody

Lp.	Rodzaj rezerwatu przyrody	Symbol ¹⁾	Przedmiot ochrony
1	Leśny	L	Pozostałości i fragmenty dawnych puszczy o charakterze pierwotnym, typy zbiorowisk leśnych, stanowiska drzew na granicach zasięgu.
2	Wodny	W	Wody jezior, rzek, potoków i morza wraz ze zbiorowiskami roślin i gatunkami zwierząt.
3	Stepowy	St	Murawy ciepłolubne, głównie na podłożu wapiennym i gipsowym.
4	Słonoroślowy (halofilny)	Sł	Słonorośla nadmorskie i śródlądowe.
5	Faunistyczny	Fn	Populacje i siedliska ssaków, ptaków, gadów, płazów, ryb i bezkręgowców.
6	Florystyczny	Fl	Populacje i siedliska gatunków lub grup gatunków roślin zarodnikowych i kwiatowych oraz grzybów kapeluszowych i porostów.
7	Torfowiskowy	T	Zbiorowiska i gatunki torfowisk niskich, przejściowych i wysokich.
8	Przyrody nieożywionej	N	Odkrywki geologiczne, zjawiska krasowe, gleby, formy skalne, jaskinie, szata naciekowa, stanowiska skamieniałości, przykłady erozji i innych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, utwory geologiczne, wydmy.
9	Krajobrazowy	K	Krajobrazy o cechach naturalnych, charakterystyczne dla poszczególnych regionów geograficznych, często z występującymi zabytkami.

b) typy i podtypy rezerwatów

A. Ze względu na dominujący przedmiot ochrony

Lp.	Typ rezerwatu przyrody	Symbol ¹⁾	Podtyp rezerwatu przyrody	Symbol ¹⁾
1	2	3	4	5
1	Florystyczny	PFI	roślin zarodnikowych	rz
			roślin zielnych i krzewinek	rzk
			krzewów i drzew	kd
			roślin na granicy zasięgu	gz
2	Fitocenotyczny	PFI	zbiorowisk leśnych	zl
			zbiorowisk nieleśnych	zn
3	Grzybów	PGr	grzybów kapeluszowych	gk
			porostów	pr
4	Biocenotyczny i fizjocenotyczny	PBf	biocenozy naturalnych i półnaturalnych	bp
			biocenozy antropogenicznych	ba
5	Faunistyczny	PFn	ssaków	ss
			ptaków	pt
			gadów	ga
			płazów	pl
			ryb	ry
			bezkęgowców	bk
6	Geologiczny i glebowy	PGg	stanowisk paleontologicznych	sp
			form tektonicznych i erozyjnych	te
			skał, minerałów, osadów, gleb i wydmy	smg
7	Krajobrazowy	PKr	krajobrazów naturalnych	kn
			krajobrazów antropogenicznych	ka
8	Nasadzeń i upraw	PNu	starych drzew	sd
			fitoagrocenozy	fa
9	Kulturowy	PKu	miejsc kultu i pamięci narodowej	kp
			zabytków	za

B. Ze względu na główny typ ekosystemu

Lp.	Typ rezerwatu przyrody	Symbol ¹⁾	Podtyp rezerwatu przyrody	Symbol ¹⁾
1	2	3	4	5
1	Leśny i borowy	EL	lasów nizinnych	lni
			lasów wyżynnych	lwż
			lasów górskich i podgórskich	lgp
			lasów mieszanych nizinnych	lmn
			lasów mieszanych górskich i podgórskich	lmg
			borów nizinnych	bni
			borów wyżynnych	bwż
			borów górskich i podgórskich	bgp
			borów mieszanych nizinnych	bmn
borów mieszanych górskich i podgórskich	bmg			
2	Łąkowy, pastwiskowy, murawowy i zaroślowy	ET	łąk hydrofilnych	lh
			łąk mezofilnych	lm
			pastwisk	ps
			hał wysokogórskich	hw
			muraw kserotermicznych	mk
			zarośli kserotermicznych	zk
3	Wodny	EW	wód morskich	wm
			jezior oligotroficznych	jo
			jezior mezotroficznych i eutroficznych oraz stawów	jm
			jezior dystroficznych	jd
			rzek i ich dolin, potoków i źródeł	rp
4	Torfowiskowy (bagienny)	ET	torfowisk niskich	tn
			torfowisk wysokich	tw
			torfowisk przejściowych	tp
5	Stonoroślowy (halofilny)	ESl	słonorośli śródlądowych	sl
			słonorośli nadmorskich	sn
6	Wydmowy	EWd	wydm śródlądowych	ws
			wydm nadmorskich	wn
7	Podziemny	EP	pochodzenia naturalnego	pn
			pochodzenia antropogenicznego	pa
8	Skalny	ESk	skał magmowych	sm
			skał osadowych	so
			innych skał	si
9	Uprawowy	EU	pól i ogrodów	po
			parków i innych zieleni	pi

10	Różnych ekosystemów	EE	lasów i wód	lw
			lasów i łąk	lt
			lasów i torfowisk	lt
			łądowych ekosystemów nieleśnych	ln
			ekosystemów wodnych i nieleśnych	nw
			mozaiki różnych ekosystemów	me

¹⁾ Symbole utworzone od nazw rodzajów, typów (pierwsze litery symboli: P — ze względu na dominujący przedmiot ochrony, E — ze względu na główny typ ekosystemu) i podtypów rezerwatów przyrody.

3. Charakterystyka wybranych rezerwatów przyrody w województwie podkarpackim.

Wg. danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w naszym województwie utworzono 93 rezerwatów przyrody <https://wios.rzeszow.pl/cms/raporty/9ochronaprzyrody.pdf>

- **Florystyczny Rezerwat Przyrody „Kotacznia”**

Utworzony został w roku 1957 w gminie Nowa Sarzyna w powiecie leżajskim. Zajmuje powierzchnię niespełna 10 arów. **To najmniejszy rezerwat przyrody w Polsce.**

Różanecznik żółty, zwany dawniej też azalią pontyjską, porasta piaszczystą wydmy na terenie wsi Wola Zarczycka, w przysiółku Kotacznia, niedaleko Nowej Sarzyny i Leżajska. To jedyne stanowisko w Polsce – odkryte w 1909 roku – uznane za naturalne, a krzew objęty ochroną gatunkową, do 2001 roku wpisany był do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Aby ocalić tę osobliwość botaniczną, będącą najrzadszym składnikiem flory Polski, utworzono rezerwat przyrody. Same zarośla różanecznika zajmują powierzchnię ok. 450 m². Pojedyncze osobniki występują także w przylegającym lasu olszynowym.



Najbliższe stanowiska tego krzewu są oddalone o ponad 300 km na wschód na Polesiu i na Wołyniu. Jednak jego główne centrum występowania leży w górach Anatolii i Kaukazu. Zdaniem naukowców, stanowisko azalii „Kotacznia” to relikwit sprzed tysięcy lat. Dawniej ta roślina porastała całe Karpaty. W końcu ostatniego zlodowacenia rozprzestrzeniła się w Kotlinie Sandomierskiej. Kiedyś występowała liczniej, dziś zostało jedno stanowisko. Liczbę osobników trudno ustalić, gdyż odrastające krzewy bardzo się zagęściły. Rozmnaża się jednak wyłącznie wegetatywnie (nie z nasion, tylko poprzez odrośla korzeniowe), wykazując przy tym dużą żywotność. Świadczą o tym bujnie rozwijające się pędy oraz rozprzestrzenianie się różanecznika po północnej stronie wydmy w kierunku terenów podmokłych.

Jest to roślina trująca. Liście i młode gałązki zawierają toksyczne glikozydy: rododendrynę, erykolinę, flawonoidy i andromedotoksynę – najbardziej trującą z nich wszystkich. U zwierząt zatrucia objawiają się pobudzeniem, a następnie porażeniem układu nerwowego, ślinotokiem, zgrzytaniem zębami, silnym bólem brzucha, przyspieszeniem oddechu i tętna, w końcu śmiercią wskutek porażenia ośrodka oddechowego. U ludzi obserwowano tylko lekkie zatrucia, objawiające się zawrotami i bólami głowy. Zatrucie możliwe jest również poprzez miód wytworzony z nektaru różanecznika.

Do rezerwatu trzeba przyjechać w maju, kiedy krzewy okrywają się żółtymi kwiatami. Kwiaty kwitną przez 7–8 dni, cały okres kwitnienia trwa ok. 3 tygodnie. Wydzielają one odurzający, przyjemny zapach, który można wyczuć nawet z odległości 200 m. W ostatnich latach roślina wymarzała i kwitła mniej obficie. Przyczyn dopatrywano się w obniżeniu poziomu wód gruntowych, a także w ekspansji innych roślin, które powodowały zbyt wielkie zacienienie. Na szczęście wyrastają nowe pędy, więc można mieć nadzieję, że azalia się odrodzi.

- **Florystyczny Rezerwat Przyrody „Szachownica kostkowata w Stubnie”**

Utworzony został w roku 2001, na powierzchni 13,63 ha, we wsi Stubno (gmina Stubno), w powiecie przemyskim.

Rezerwat położony jest na wilgotnych łąkach, ma kształt prostokąta, jego granice na całej długości przebiegają rowami melioracyjnymi. Powstał w celu ochrony stanowiska szachownicy kostkowatej, rośliny wyglądem przypominającej małego tulipana z kwiatem zwróconym ku dołowi. Nazwa powstała od charakterystycznych kwadratowych plamek na płatkach.



Jeszcze na początku XX wieku występowała ona w Polsce w dwóch regionach: na terenie Wielkopolski i Pomorza Zachodniego (ostatnia populacja na wyspie Uznam zanikła w latach 60. ubiegłego wieku) oraz w Kotlinie Sandomierskiej. Przed laty szachownicę można było spotkać na wielu wilgotnych łąkach w dolinie Sanu. Dzisiaj w Polsce na stanowiskach naturalnych można zobaczyć ją tylko w Kotlinie Sandomierskiej nad rzeką Wisznia w okolicach Starzawy i Stubna oraz nad Wiarem w okolicy Przemysła. W Polskiej Czerwonej Księdze Roślin szachownicę kostkowatą określa się jako gatunek krytycznie

zagrożony. Większe skupiska tej rośliny możemy zobaczyć już tylko na Ukrainie. Wyróżnia się niezwykle urodą, z małej cebulki wyrasta na 15–40 cm łodyżka z kilkoma równowąskimi liśćmi, na szczycie z jednym zwisłym kwiatem. Roślina ta zakwita po raz pierwszy po 5 lub 6 latach od wykiełkowania. Rośnie na wilgotnych, okresowo zalewanych łąkach ostrożniowych, na czarnych ziemiach zdegradowanych o odczynie słabo kwaśnym lub madach próchnicznych. Prawdziwym zagrożeniem dla niej jest osuszanie łąk. Przez Polskę przebiega północna granica naturalnego zasięgu szachownicy.



Prowadzona jest tu standardowa gospodarka łąkowa. Wykonywane zabiegi polegają na wykaszaniu łąki raz lub dwa razy w roku, dzięki czemu ogranicza się sukcesję i powstrzymuje presję ekspansywnych gatunków, głównie traw i turzyc. Dzięki tym zabiegom gatunek nie jest zagrożony, a jego populacja nie wykazuje tendencji spadkowych.

- **Faunistyczny Rezerwat Przyrody „Skarpa Jaksmanicka”**

O powierzchni 0,94 ha, został utworzony w 1991 r. w miejscowości Siedliska, gmina Medyka, powiat przemyski, w celu **ochrony kolonii lęgowej niezwykle rzadkiego ptaka - żołą Merops apiaster**. W „Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt” żołą znajduje się na liście gatunków niższego ryzyka, ale bliskie zagrożeniu



Żołą. Szczupłe ptaki o wydłużonym i zagiętym do dołu dziobie, zwykle o wystających środkowych sterówkach. Bardzo barwne. Brak dymorfizmu płciowego, wiekowy nieznaczny. Gniazda w norach. Na ogół żyją w koloniach. Wędrownie. Żołą Merops

apiaster :często siaduje na drutach, owady łowi w powietrzu, bardzo barwna, żółte podgardle podkreślone czarną obrożą. Głos: w locie wibrujące prrir, prrir, krik, brib
Wielkość: ciało 31 cm, siąg 45 cm



Fotografia Skarpy Jaksmanickiej

- **Florystyczny Rezerwat Przyrody „Jamy”**

Utworzony został w roku 1995, na powierzchni 2,01 ha na nasypach zburzonego fortu obronnego o nazwie Winna Góra (fort ześrodkowany N XIX), w granicach administracyjnych miasta Przemyśl, w północnej jego części.

W rezerwacie stwierdzono występowanie 163 gatunków roślin i mszaków. Podstawowy trzon- 150- stanowią gatunki roślin zielnych, 5 drzew i 8 krzewów. Roślinność łąkowa, zaroślowa i leśna, znajduje tu bardzo dobre warunki wzrostu. W częściach rezerwatu, położonych na skarpach wyniesień utworzonych na potrzeby fortu, właściwe siedlisko mają rośliny wymagające gleb żyznych, a równocześnie dość suchych i nasłonecznionych stanowisk.



Jamy, fot. M.Sebastianka

W rezerwacie ochroną objęto obszar pastwisk, na których występuje rzadki gatunek pontyjski z nadbrzeży Morza Czarnego- **len austriacki. Jest to jedyne w Polsce stanowisko uznawane za naturalne.** W naszym kraju przebiega zachodnia granica występowania tego ciepłolubnego gatunku. Len austriacki rośnie naturalnie w miejscach suchych i słonecznych: na stepach, łąkach i murawach kserotermicznych. Spotykany jest także na nasypach i skarpach. Charakteryzuje się niebieską barwą kwiatów, które kwitną od maja

do października, osiąga wysokość 30-60 cm. Od 2004 roku roślina ta w Polsce objęta jest ścisłą ochroną gatunkową. Według Polskiej Czerwonej Księgi Roślin to gatunek narażony na wymarcie. Len austriacki, w naszym kraju rzadki i chroniony, na Ukrainie występuje masowo, tworząc wielkie niebieskie fany



- **Florystyczny Rezerwat Przyrody „ Winna Góra”**

Utworzony został w roku 1954, na powierzchni 0,11 ha w granicach administracyjnych miasta Przemyśla.

Niewielki rezerwat położony jest w północnej części Przemyśla, w dzielnicy Winna Góra, na zboczu doliny Sanu, na stoku o wystawie południowo-wschodniej. Różnice wysokości na tym terenie są znaczne, w części północnej i wschodniej znajduje się skarpa, której grzbiet położony jest na wysokości 254–265 m n.p.m.

Na lessowym Przedgórzu Karpackim w okolicy Przemyśla spotyka się dużą koncentrację gatunków kserotermicznych, w sumie ponad 20 gatunków. Roślinność rezerwatu jest jednym z występujących na tym terenie izolowanych fragmentów zbiorowisk stepowych, uwarunkowanych istnieniem szczególnych warunków klimatycznych i glebowych, a głównie silnym nasłonecznieniem i zasobnością podłoża w węgiel wapnia.

Chroni się tutaj naturalne stanowisko – jednego z najbardziej interesujących gatunków kserotermicznych – wiśni karłowatej (zwanej także wisienką stepową), która jako stepowy relikwit okresu holocenijskiego osiąga w Polsce północną granicę swojego występowania. Ten ciepłolubny krzew o wysokości do 1,5 m, przedstawiciel elementu pontyjskiego, wytwarza liczne pędy odroślowe, za pomocą których się rozkrzewia. W Polsce występuje bardzo rzadko, rośnie na nasłonecznionych zboczach dolin rzecznych i stokach wąwozów



Gatunek wpisany do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Największym zagrożeniem dla **wiśni karłowatej** jest krzyżowanie się z wiśnią pospolitą. Może to doprowadzić do całkowitego zaniku podstawowego genotypu. Na terenie rezerwatu rośnie także inna bardzo rzadka i narażona na wymarcie roślina chroniona od 2004 roku – len austriacki. „Winna Góra” to jedno z dwóch stanowisk Inu austriackiego w Polsce uznawanych za naturalne.

- **Leśny Rezerwat Przyrody „Starzawa”**



Rzadko występujące na Podkarpaciu podmokłe lasy łąkowe, jedne z nielicznych w Polsce stanowisk szachownicy kostkowej oraz ponad 100-letnie okazy wiązków – to wszystko możesz zobaczyć w Rezerwacie Przyrody „Starzawa”!

Rezerwat powołany został Rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 5.08.2003 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z dnia 6 sierpnia 2003r., Nr 83; poz. 1463).

Zajmuje on powierzchnię **196,56 ha**. Celem ochrony jest zachowanie **fragmentu lasów**

łąkowych, a zwłaszcza rzadko występującego na Podkarpaciu **łągu wiązowo-jesionowego z szachownicą kostkową** w runie.



Oczka wodne i zabagnienia są typowym krajobrazem dla łągów

Jest to **rezerwat częściowy**. Znajduje się on na terenie leśnictwa Stubno w Nadleśnictwie Jarosław. Rezerwat położony jest między rozległymi stawami rybnymi w Starzawie, a rzeką Wisznia, niedaleko wsi Starzawa, w gminie Stubno, powiat przemyski. W rezerwacie tym łągu wiązowo-jesionowego zajmuje 150 ha, czyli prawie 80% powierzchni rezerwatu. Las łąkowy charakteryzuje się złożoną strukturą oraz bogactwem florystycznym. Drzewostan tworzą tu: dąb szypułkowy, jesion, olsza czarna i wiąz pospolity. Warstwa krzewów jest gęsta; złożona głównie z czerechy, bzu czarnego, leszczyny i trzmieliny zwyczajnej.

Łęgi porastają bardzo żyzne siedliska pozostające pod wpływem zalewów rzecznych. Rozległe niegdyś lasy łąkowe uległy dużym przekształceniom. Do chwili obecnej w niezmienionym stanie zachowało się bardzo niewiele z ich pierwotnej powierzchni. Obok łągu wiązowo-jesionowego w rezerwacie możemy podziwiać również cenne ze względów przyrodniczych – grądy subkontynentalne oraz łągi jesionowo-olszowe.

Rezerwat trudno jest zazwyczaj przejść suchą nogą – jest to teren bardzo podmokły, co i rusz natykamy się na bagniska i śródleśne oczka wodne. W rezerwacie rośnie wiele **okaziałych wiązków o charakterystycznych napływach korzeniowych**. Spotyka się tu również wiekowe dęby. Wiele z egzemplarzy tych drzew spełnia kryteria pomników przyrody m.in. ponad 100-letnie wiązki pospolite. Rezerwat odznacza się dużym **bogactwem florystycznym – występuje tu 245 gatunków roślin naczyniowych**, w tym 10 gatunków chronionych oraz 5 gatunków w flory górskiej. **Największą osobliwością florystyczną rezerwatu jest szachownica kostkowa. Z rzadszych roślin chronionych, które można podziwiać w rezerwacie, należałoby wymienić ciemniężyc zieloną, zimowit jesienny i wawrzynek wilczytko.**

- **Leśny Rezerwat Przyrody „Las Klasztorny”**

Utworzony został w roku 1953, obejmuje 39,49 ha na terenie miasta Leżajsk, w powiecie leżajskim.

Jest to jedno z niewielu miejsc, w których można zobaczyć, jak przed wiekami wyglądała Puszcza Sandomierska. O ochronie tego obszaru myślano już w latach międzywojennych. W 1923 r. dr Marian Nowiński zbadał wartości przyrodnicze tzw. „Lasu Klasztornego”, następnie opisał je w roczniku „Ochrona Przyrody” w 1926 r. (zeszyt 6, str. 75–79). Podkreślał, że w „przepięknym lesie klasztornym pod Leżajskiem” sosna dożywa „niezwykle sędziwego wieku (400 lat), nie psując się, lecz dostarczając drewna bardzo wysokiej jakości”. W efekcie starań Państwowej Rady Ochrony Przyrody najpierw objęto ochroną teren o powierzchni jednego hektara, który w 1931 r. powiększono – na wniosek Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia – do 22 ha. Niestety, podczas wojny tutejszy drzewostan w wielu miejscach został przetrzebiony przez Niemców. Rezerwat utworzono ponownie dopiero w 1953 roku na obszarze 26,82 ha, powiększając go w roku 1959 do obecnego arealu.



Las Klasztorny, fot....

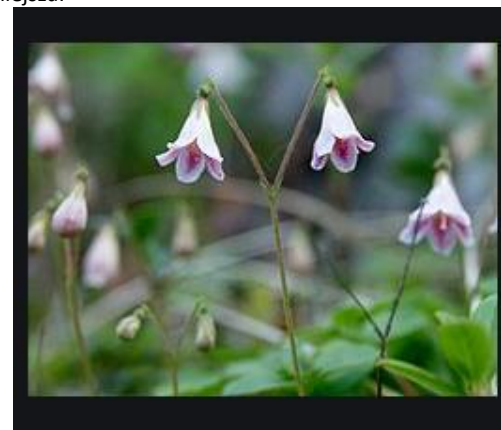


Las Klasztorny, fot....

Drzewostan rezerwatu tworzy w większości dwustu- i ponad dwustuletni starodrzew sosnowo-bukowo-jodłowy. Rośnie tu wiele drzew o rozmiarach pomnikowych. W drzewostanie dominuje sosna zwyczajna (71,9% zasobów), następnie jodła (10,3%), dąb szypułkowy (8,6%), buk (7,6%), niewielką domieszkę stanowi grab (1,2%) i brzoza brodawkowata (0,4%). Pojedynczo w drzewostanach występują: świerk, osika i wiąz szypułkowy. Najlepiej zjawić się tu, kiedy na drzewach nie ma wiele liści, bo wtedy można zobaczyć ogrom tutejszych buków, jodeł czy sosen. Szczególnie pięknie jest wiosną, kiedy w runie leśnym bielą się dywany zawilców, a później konwalii majowych.

Flora rezerwatu liczy 151 gatunków roślin naczyniowych, 16 mszaków i 19 gatunków grzybów, 20 gatunków drzew, 25 krzewów, krzewinek i półkrzewinek oraz 106 ziół. W runie, obok zawilców i konwalii, najczęściej występują orlica pospolita, szczawik zajęczy, borówka czernica, rokit pospolity i jeżyna gruczołowata. **Osobliwością jest zimoziół północny, relikwint późnoglacialny, pozostałość po ostatnim zlodowaceniu bałtyckim, rosnący w Polsce na zaledwie kilku stanowiskach.** W rezerwacie jego stanowisko tworzy

płat o powierzchni ok. 4 m², ma słabą dynamikę rozwojową, nie kwitnie, a jego areal stopniowo się zmniejsza.



Występują tu przede wszystkim leśne gatunki nizinne. Ze ssaków najczęściej możemy spotkać sarnę, zająca, dziką, lisa, kunę leśną, tchórza, łasicę. Z ptaków dostrzeżono dzięcioła dużego, sikory: modraszkę i bogatkę, kruką, piecuszką, mysikrólika, kowalika, myszołowa, krogulca, pójdkę, dzierzbę gąsiorek, kraszkę, turkawkę, kosa, gołębia grzywacza, drozda śpiewaka, dzwońca i jastrzębia gołębiarza. Z gadów występują: jaszczurki – zwinka, zielona, żyworodna oraz zaskroniec, padalec i żmija zygzakowata, a z płazów rzekotka drzewna i żaba trawna.

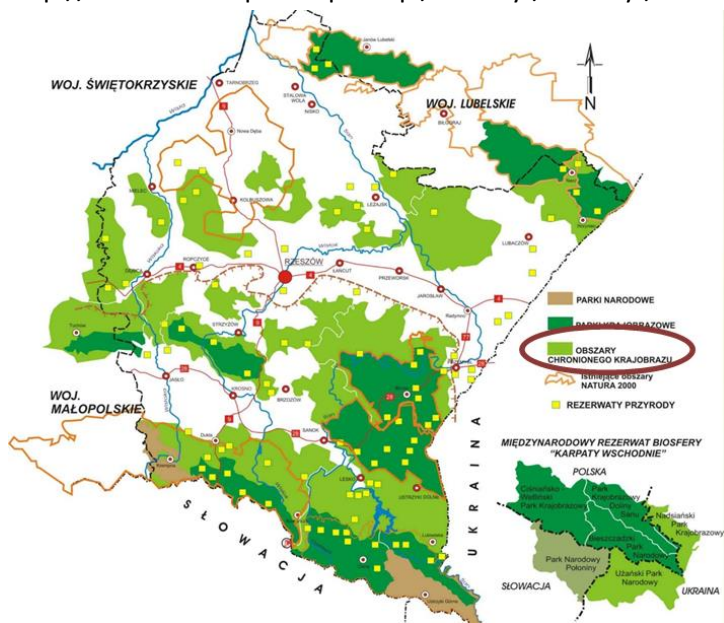
4. Charakterystyka wybranych Obszarów chronionego krajobrazu województwa podkarpackiego.

Wg. Ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. **Obszar chronionego krajobrazu** obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

2. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje **w drodze uchwały sejmiku województwa.**

W naszym województwie wyznaczono 17 Obszarów chronionego krajobrazu. Najbliżej nas położone to: **Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu** utworzony 25 czerwca 1987 r., **Sieniawski Obszar Chronionego Krajobrazu** utworzony 25 czerwca 1987 r. **Zmysłowski Obszar Chronionego Krajobrazu** utworzony 14 lipca 1992 r.

<http://www.zielonepodkarpacie.pl/obszary-/obszary-/>



PRZEMYSKO – DYNOWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU



Znaczną powierzchnię obszaru porastają lasy liściaste i mieszane o wysokim stopniu naturalności. Na terenie tym zaznacza się wyraźnie rusztowy układ dolin rzecznych i lesistych grzbietów górskich, charakterystycznych dla Karpat Wschodnich. Szczególnie piękna jest dolina Sanu i Wiaru. San na odcinku górzystym do Przemyśla meandruje wieloma zakolami tworząc liczne przełomy. Najcenniejsze obszary zostały objęte ochroną w formie rezerwatu przyrody pn. "Leoncina".

SIENIAWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU



Sieniawski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony 25 czerwca 1987 r.

Obszar ten wyznaczony został na powierzchni 52 408 ha na terenie gmin: Jarosław, Wiązownica, Stary Dzików, Oleszyce, Adamówka, Sieniawa i Tryńcza oraz miasta Sieniawa. Obszar w swoich granicach zawiera duży kompleks tzw. Lasów Sieniawskich, stanowiących dawniej część Puszczy Solskiej. Na szczególną uwagę zasługuje dolina Sanu, której znaczenie dla obszaru wydaje się bardzo istotne. Najcenniejsze obszary drzewostanu mieszanego zostały objęte ochroną w formie rezerwatu przyrody pn. "Lupa"

Zmysłowski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony 14 lipca 1992 r.

Zajmuje on powierzchnię 6 310 ha na terenie gmin: Grodzisko Dolne, Leżajsk, Białobrzezi i Żołynia. Obszar ten obejmuje południowo-wschodnią część Płaskowyżu Kolbuszowskiego i fragment doliny Wisłoka. Istniejący na terenie obszaru rezerwat przyrody "Zmysłówka", został utworzony w celu zachowania lasu mieszanego oraz stanowiska modrzewia polskiego.

ZMYSŁOWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU



Więcej informacji nt. ochrony przyrody w województwie podkarpackim znajdziecie na stronie <https://wios.rzeszow.pl/cms/raporty/9ochronaprzyrody.pdf>

Proszę zapisać temat lekcji, i krótką notatkę.